

สาร สารานุกรมสุขอนามัย

ใกล้ชีวิตชาวอุทัย ห่วงใยสุขภาพ

ปีที่ 8 ฉบับที่ 10 เดือนกันยายน 2554

ผลิตโดย สำนักงานสารานุกรมสุขจังหวัดอุทัยธานี เพื่อเผยแพร่ข่าวสารในแวดวงคนสุขภาพของจังหวัดอุทัยธานี

นายแพทย์ไพจิตร วราชาติ
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ตรวจเยี่ยมให้กำลังใจการทำงาน
ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
และ อสม. ที่ช่วยเหลือประชาชน
ผู้ประสบอุทกภัยจังหวัดอุทัยธานี
ที่ รพ.สต.เกาะเทโพ
เมื่อ 25 กันยายน 2554

สารานุกรมสุขอนามัยสู่ภัยน้ำท่วม

อ่านต่อหน้า 3 ➡

➤ ทมอพูลห่วง ปลาผ่นต้นทนาออุทัยระวัง...**หวัดนก**

อ่านต่อหน้า 3 ➡

➤ **โรคทางใจ** กับ ภัยน้ำท่วม

อ่านต่อหน้า 4 ➡

ทุกทิศ ทัวอุทัย

นายวันชัย โอสุคนธ์ทิพย์ ผวจ.อุทัยธานี นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วมลงพื้นที่ ตำบลเกาะเทโพเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของชาวบ้าน รับทราบปัญหาและทำการแก้ไข โดยมี สสจ.อุทัยธานี โรงพยาบาลอุทัยธานี ร่วมคณะลงปฏิบัติงานด้วย ในขณะที่ระดับน้ำเริ่มสูงขึ้นเมื่อต้นเดือนกันยายน 2554 จนในที่สุด ต.เกาะเทโพ ได้ถูกน้ำท่วมเต็มพื้นที่.

นพ.พูลลธิ์ คีตีสาร นพ.สสจ.อุทัยธานี พร้อมคณะเจ้าหน้าที่สาธารณสุขออกเยี่ยมผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้พิการ ผู้สูงอายุ อสม.และประชาชนในพื้นที่ประสบอุทกภัย เมื่อ 13-14 กันยายน 2554 ที่ ต.เกาะเทโพ ต.ท่าซุง ต.หาดทอง ต.สะแกกรัง และ ต.น้ำซึม.

นพ.ชาตรี เจริญชีวกุล เลขานุการการแพทย์ฉุกเฉิน จัดการซ้อมเคลื่อนย้ายส่งต่อผู้ป่วยโดยทางเครื่องบินในขณะประสบภัยน้ำท่วมที่ จ.อุทัยธานี โดยมี นพ.พูลลธิ์ คีตีสาร นพ.สสจ.อุทัยธานี ให้การต้อนรับและร่วมในการซ้อมแผน เมื่อ 17 กันยายน 2554.

นพ.พูลลธิ์ คีตีสาร นพ.สสจ.อุทัยธานี เข้าเยี่ยมให้กำลังใจคุณยายมะขาม ชาว ต.เกาะเทโพ ที่ใช้ชีวิตช่วงน้ำท่วมบนต้นมะขามก่อนที่จะตกเป็นข่าวจนโด่งดังตามที่ปรากฏทางสื่อมวลชน.

นางสาววนิดา กิตติธรม์สุภัค นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญฯ เข้ารับประทานโล่คนดีศรีสาธารณสุข เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 18 จากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ เมื่อ 7 กันยายน 2554 ที่โรงแรมปรีณัฐพาเลซ กรุงเทพฯ โดยมี นายสมเกียรติ ชัยงาม จาก รพ.ห้วยคต เข้ารับประทานโล่รางวัลในประเภทลูกจ้าง.

ล้างเท้าทุกครั้งเมื่อขึ้นจากน้ำ เพื่อป้องกันโรคฉี่หนู

สาธารณสุขอุทัยฯ สู้ภัยน้ำท่วม

ตาแดง ฉี่หนู น้ำกัดเท้า จมน้ำ ไฟช็อต งูกัด ความเครียด ภัยสุขภาพเมื่อน้ำท่วม

สถานการณ์น้ำท่วมของจังหวัดอุทัยธานี พบว่าในพื้นที่อำเภอเมืองที่ตั้งอยู่ในลุ่มน้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำสะแกกรังรุนแรงกว่าที่ผ่านมาตามคำบอกเล่าของคนเก่าแก่ ขณะนี้มีชาวบ้านได้รับผลกระทบแล้ว 7 ตำบล จังหวัดอุทัยธานีได้ให้การช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

นพ.พูลสิทธิ์ ศีตีสาร นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานีเปิดเผยว่า ในส่วนของปัญหาด้านสุขภาพของผู้ประสบอุทกภัยนั้น

สสจ.อุทัยธานีได้ดำเนินการตามแผนรับมือภัยธรรมชาติด้านสาธารณสุขที่ได้จัดทำไว้ โดยคณะกรรมการเฉพาะกิจได้ประชุมมอบหมายงาน ตลอดจนออกปฏิบัติงานช่วยเหลือประชาชนตามข้อมูลที่ได้รับรวบรวมจากแหล่งต่างๆ โดยแนวทางดังนี้

• **ด้านวิชาการ** ให้จัดการองค์ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพเมื่อน้ำท่วม เช่น โรคตาแดง ฉี่หนู น้ำกัดเท้า ท้องร่วง อุบัติเหตุจมน้ำ ไฟช็อต งูกัด ปัญหาโรคจิตเวช ความเครียด

• **ด้านบริการ** เพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในสภาวะน้ำท่วม ให้ปฏิบัติงานบริการโดย

- รพ.สต.ในพื้นที่น้ำท่วมยังคงปฏิบัติงานและให้บริการตามปกติ โดยมีเจ้าหน้าที่จาก รพ.แม่ข่ายเสริมเจ้าหน้าที่ที่เข้าให้ความช่วยเหลือ
- ประสานงานกับจังหวัด อำเภอ และ ปก.ในการร่วมออกหน่วยเคลื่อนที่ช่วยเหลือประชาชน
- จัดเตรียมยา-เวชภัณฑ์ ยานพาหนะ
- ทีมเจ้าหน้าที่จัดเวชลงปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ประสบภัย
- ประชาสัมพันธ์เรื่องโรคที่มากับน้ำท่วม

หมอพูลท้วง ปลายฝนต้นหนาว อุทัยระวัง..หวัดนก เตือน..อย่าประมาท ไม่ระวังอาจระบาดรอบใหม่

นพ.พูลสิทธิ์ ศีตีสาร นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานีเปิดเผยว่า ที่ผ่านมาจังหวัดอุทัยธานีไม่พบการระบาดของไข้หวัดนกมาเป็นเวลานาน ซึ่งอาจเพิ่มความเสี่ยงโรคไข้หวัดนกในคนให้วนกลับมาอีก อันเนื่องมาจากประชาชนอาจละเลยการป้องกันตัวเองเพราะคิดว่าโรคนี้จะไม่อีก ซึ่งข้อเท็จจริงแล้วเชื้อไวรัสชนิด H5N1 ยังมีโอกาสเกิดขึ้นได้อีกในประเทศไทย จากปัจจัยหลายอย่าง เช่น จากฝูงนกอพยพ รวมทั้งสภาพอากาศแบบปลายฝนต้นหนาว(อากาศเย็นแต่ยังมีความชื้นสูง)จะเอื้อต่อการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส

จังหวัดอุทัยธานีเคยมีผู้เสียชีวิตจากไข้หวัดนกมาแล้วเมื่อปี 2549 อันเป็นปีที่มีย่าน้ำท่วมใหญ่ และหลังจากนั้นยังตรวจพบเชื้อไวรัส H5N1 ในซากสัตว์ปีกอีกเป็นครั้งคราวจากการเฝ้าระวัง จึงเชื่อได้ว่าจังหวัดเราเป็นพื้นที่เสี่ยง อันอาจมีสาเหตุมาจากการฝังตัวของเชื้อในพื้นที่ หรือถูกนกอพยพนำเชื้อมาแพร่เป็นการกระตุ้นให้เกิดการระบาดขึ้นได้ โดยเฉพาะช่วงสภาพอากาศแบบปลายฤดูฝนต่อกับฤดูหนาวที่จะมาถึงนี้

ที่ผ่านมากระทรวงสาธารณสุข ยังคงเฝ้าระวังผู้ป่วยโรคดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเป็นเวลากว่า 4 ปี แล้วที่ยังไม่พบผู้ป่วยรายใหม่ แต่อยากเตือนประชาชนให้ระมัดระวัง และป้องกันตัวเอง หลีกเลี่ยงการบริโภคเนื้อไก่ ไข่ หรือสัตว์ปีกที่ไม่สุก หากพบสัตว์ปีกป่วยตายไม่ว่าจะเป็นนกธรรมชาติ หรือสัตว์ปีกที่เลี้ยงในบ้าน ขอให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อนำซากสัตว์ไปตรวจหาเชื้อไข้หวัดนกและทำลายอย่างถูกวิธี

เล่าเรื่องด้วยภาพ

ภาพวิกฤตน้ำท่วมอุทัยธานี 2554
และการช่วยเหลือประชาชน
อีกหนึ่งหน้าประวัติศาสตร์ของเมืองอุทัยฯ

โรคทางใจกับภัยน้ำท่วม

อุทัยธานีปีนี้น้ำท่วมหนัก ยังความเดือดร้อนมาให้กันถ้วนหน้า ภายใความเดือดร้อนทางกายนี้แอบแฝงไว้ด้วยความเครียด ความวิตกกังวลของชาวบ้านที่ส่งผลร้ายไม่น้อยไปกว่าการเจ็บป่วยทางกาย โดยเฉพาะประเด็นที่นำไปสู่การคิดสั้นฆ่าตัวตาย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานีมีเป้าหมายจะควบคุมโรคจากสุขภาพจิตในภาวะน้ำท่วมให้ครอบคลุมทั่วถึง ปฏิบัติงานเชิงรุกให้เจ้าหน้าที่และ อสม.ลงทำการคัดกรองโดยใช้เครื่องมือสำคัญ "แบบประเมินสภาวะความเครียด" นำมาวิเคราะห์หาทางแก้ไขหรือเยียวยา

นพ.พูลลธิ์ คีติสาร นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี กล่าวว่า ในวิถีชีวิตของคนอุทัยธานีทั้งในอดีตสืบมาจนถึงปัจจุบันได้ผ่านเหตุการณ์น้ำท่วมมาหลายต่อหลายครั้ง จนมีองค์ความรู้ในการที่จะแก้ไขปัญหาสุขภาพของตนและชุมชนนำไปสู่ความสามารถในการฟื้นฟูตนเองควบคู่กับการช่วยเหลือจากทางภาครัฐ แฝงเป็นความเข้มแข็งที่มีอยู่ในชุมชน ซึ่งทางสาธารณสุขถือเป็นสิ่งอันทรงคุณค่าสามารถนำมาใช้ในการดูแลสุขภาพประชาชนในภาวะน้ำท่วม

ความเสียหายของประชาชนโดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตมากที่สุด เพราะหากยึดติดมากก็จะเกิดการคิดวนเวียนจนเป็นโรคจิต

และไปตีบทตันตรงที่ว่าหากทางออกไม่ได้จนคิดฆ่าตัวตาย ซึ่งสภาวะดังกล่าวในทางการแพทย์สามารถช่วยเหลือได้ ร้อยเปอร์เซ็นต์โดยการให้ยารักษา ขอเพียงให้มีการค้นหาผู้ป่วยให้พบเพื่อทำการรักษาก่อนจะมีการลงมือฆ่าตัวตาย ดังนั้น ในภาวะน้ำท่วมครั้งนี้ นอกเหนือจากการกำลังเจ้าหน้าที่แล้ว ประชาชนเองก็ต้องช่วยกันสังเกตบุคคลใกล้ชิด และเพื่อนบ้านด้วยว่าหากมีความผิดปกติของสภาวะจิตใจ ก็รีบแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การช่วยเหลือทันที.